Tussenevaluatie Ontmoetings-Plekken & RESET074

2025

Gemeente **Borne**

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusie 2
1. Aanleiding 2
2. Resultaten 3
3. Aandachtspunten 4
4. Doelstelling 6
5. Randvoorwaarden 6
6. Voorgesteld besluit 7
Bijlage 1 Opgehaalde resultaten Ontmoetingsplekken puntsgewijs weergeven 8
Bijlage 2 Activiteiten en uren overzicht 10

Samenvatting en conclusie

De pilots RESET074 en Ontmoetingsplekken voor jongeren zijn gezamenlijke initiatieven van ketenpartners, jongeren, de gemeente Borne en jeugdhulpaanbieder RAS-PTC. Beide projecten richten zich op het vergroten van ontwikkelkansen voor jongeren, het terugdringen van jongerenoverlast en het versterken van sociale samenhang in de wijken.

Bij de hernieuwde inzet van RAS-PTC is deze inzet bewust losgekoppeld van de ontmoetingsplekken, omdat de verantwoordelijkheid daarvoor bij de ketenpartners ligt. Dit bevordert eigenaarschap en continuïteit in de uitvoering. De doelstellingen van beide pilots blijven echter onlosmakelijk met elkaar verbonden: de voortgang van de ene beïnvloedt direct het succes van de andere.

De verlenging en integratie van de pilots biedt ruimte om verder te investeren in verdraagzaamheid, sociale cohesie en duidelijke gedragsnormen. De geïntegreerde aanpak (verder: RESET074) sluit aan bij de Woonzorgvisie en de Hervormingsagenda Jeugd, die ontmoeting, preventie en samenwerking benadrukken als basis voor een leefbare gemeenschap. Er is bovendien brede belangstelling van omliggende gemeenten die met vergelijkbare vraagstukken te maken hebben. De ervaringen met RESET074 worden daarom ook regionaal gevolgd.

Uit de tussenevaluatie van 2025 blijkt dat beide pilots elkaar versterken. Door ze te combineren tot één samenhangende aanpak ontstaat meer verbinding tussen preventie, begeleiding en ontmoeting. Op basis hiervan wordt voorgesteld om de pilot te verlengen tot en met 31 oktober 2027. In deze periode wordt zowel onderzocht wat het maximale, optimale resultaat kan zijn en op welke wijze dit geborgd kan worden voor de lange termijn.

De verlenging is noodzakelijk om:

- Duurzame gedragsverandering bij jongeren te realiseren;
- De maatschappelijke dialoog tussen inwoners, jongeren en professionals voort te zetten;
- Samenwerking tussen ketenpartners structureel te borgen;
- Te werken aan verdraagzaamheid en veiligheid in de openbare ruimte;
- Via een iteratieve werkwijze de meest geschikte vorm en locatie te ontwikkelen voor jongerenontmoetingsplekken (gericht op leeftijdscategorie 15 tot 23 jaar);

Er wordt voorgesteld om een projectleider aan te stellen (8 uur per week) om uitvoering, participatie en communicatie te coördineren. De kosten hiervan bedragen €51.112 over twee jaar en worden gedekt binnen het preventieve jeugdbeleid.

1. Aanleiding

Sinds 2024 werkt de gemeente Borne aan een samenhangende aanpak van jongerenoverlast en spanningen tussen generaties. Aanleiding waren het verdwijnen van jongerenlocaties, toegenomen overlast en gebrekkige samenwerking tussen ketenpartners als politie, BOA’s, jongerenwerk en gemeente. Taken en visies liepen uiteen, waardoor de grip op de problematiek beperkt was.

Hoewel de overlast in Borne minder ernstig was dan in omliggende gemeenten, werd de situatie zorgelijk gevonden. Daarom is RAS-PTC eind 2024 ingezet, gelijktijdig met de plaatsing van de ontmoetingsplekken. Doel: overlast verminderen en samenwerking versterken. De eerste resultaten

waren positief, maar de intensieve aanpak bleek kostbaar; in maart 2025 werd de inzet van RAS-PTC overgedragen aan de ketenpartners.

De pilot liet zien dat jongeren behoefte hebben aan eigen plekken, omwonenden vaak onduidelijkheid ervaren over gedragscodes en dat handhaving en sociale controle lastig zijn. Jongeren voelen zich niet gehoord, terwijl omwonenden een gebrek aan respect ervaren – wat het wederzijds wantrouwen vergroot. Zonder structurele aanpak dreigt verdere escalatie.

Toen de overlastmeldingen in juni 2025 opnieuw toenamen, bleek de grip verslapt. Een kleine groep jongeren veroorzaakte herhaaldelijk ernstige incidenten, zoals de mishandeling bij het Dijkhuis. Jongeren bleken moeilijk bereikbaar en weinig bereid tot het aanvaarden van hulp.

Daarom wordt RAS-PTC vanaf september 2025 opnieuw ingezet, nu met focus op jongeren die structureel overlast veroorzaken of dreigen af te glijden. Via bemoeizorg en het lokale BASTA-project (RESET074) wordt gewerkt aan gedragsverandering, perspectiefherstel en groepsinterventies rond weerbaarheid en middelengebruik – voor een duurzame, samenhangende aanpak.

2. Resultaten

<u>Bevindingen en resultaten uit de eerste fase van de pilot Ontmoetingsplekken voor jongeren (2024-2025):</u>

- Locaties: drie ontmoetingsplekken zijn gerealiseerd: aan de *Azelosestraat* (tijdelijk verplaatst vanwege de herinrichting van de parkeerplaats bij het sportpark), *Wensinkstraat* en *Tuinlaan*;
- Gebruik: jongeren maken actief gebruik van de plekken, maar hun betrokkenheid bij participatie en overleg blijft beperkt;
- Overlastbeleving: meldingen van overlast zijn meer geconcentreerd, maar de beleving verschilt sterk. Sommige inwoners ervaren juist meer rust, terwijl anderen nog hinder melden;
- Gedragsverandering: bij de locatie *Wensinkstraat* is een positieve ontwikkeling zichtbaar. Jongeren corrigeren elkaar en nemen verantwoordelijkheid, al wordt dit door omwonenden nog niet breed zo ervaren;
- Draagvlak: de plaatsing van nieuwe plekken vraagt om een zorgvuldig participatieproces. Snelle verplaatsingen leiden tot weerstand;
- Fysieke omstandigheden: factoren zoals beschutting, verlichting, parkeermogelijkheden en afstand tot woningen beïnvloeden de veiligheid en gebruiksfrequentie sterk;
- Beeldvorming: jongeren geven aan zich gestigmatiseerd te voelen; volwassenen ervaren een gebrek aan gezag en handhaving;
- Communicatie: meldingen lopen via verschillende kanalen (zoals *pop@borne.nl* en meldingen openbare ruimte), wat onduidelijkheid veroorzaakt. De meldstructuur wordt daarom herzien.

<u>Bevindingen en resultaten pilot RESET074 (september-oktober 2025)</u>

De pilot RESET074 werd in september 2025 opgestart om zwaardere jeugdzorginzet te voorkomen en jongeren te begeleiden die (dreigende) overlast veroorzaken of afglijden. De pilot heeft als doel om op een innovatieve wijze het besparingspotentieel binnen de jeugdzorg te verkennen, terwijl tegelijkertijd de zorg voor jongeren wordt geoptimaliseerd. In de samenwerkingsovereenkomst met RAS-PTC is tevens vastgelegd dat zij inzicht zullen geven in het besparingspotentieel, gezien de noodzaak voor gemeenten om structureel te besparen op jeugdzorg.

RAS-PTC heeft in 2025 nog een lopend regionaal contract, maar heeft ervoor gekozen zich voor de nieuwe contractperiode vanaf 2026 niet opnieuw in te schrijven. Deze keuze is ingegeven door strategische overwegingen van de aanbieder en staat los van de kwaliteit of geschiktheid binnen de regionale samenwerking. De laatste drie maanden van 2025 worden benut om, op basis van de tussentijdse evaluatie, samen te komen tot een passende vervolg- en contractvorm. De aanbieder biedt daarbij een unieke zorgvorm die momenteel niet binnen de reguliere regionale contracten beschikbaar is, wat de inzet van een maatwerkovereenkomst rechtvaardigt.

Op 23 oktober 2025 is de eerste tussenevaluatie besproken. Hieruit kwamen zowel positieve resultaten als verbeterpunten naar voren, die ons verder helpen om de pilot te optimaliseren en beter af te stemmen op de behoeften van de jongeren en de regio.

Voortgang:

- Vijf jongeren zijn gestart (is gemaximeerd in de periode van 3 maanden) met het RESET074-traject; twee jongeren bevinden zich nog in de fase van bemoeizorg.
- De bemoeizorg blijkt effectief: na twee tot vier contactmomenten ontstaat vaak al bereidheid tot het aanvaarden van hulp of begeleiding.

Resultaten:

- Bij alle jongeren is vooruitgang zichtbaar.
- Twee jongeren hebben afstand genomen van negatieve invloeden in hun omgeving.
- Eén jongere is toegelaten tot de Koninklijke Landmacht.
- Een ander onderhoudt zelfstandig contact met zijn begeleider en toont groeiende openheid en zelfreflectie.

3. Aandachtspunten

1. **Vergroten van verdraagzaamheid en sociale samenhang**

De pilot laat zien dat spanning tussen generaties vooral ontstaat door wederzijds onbegrip. Jongeren voelen zich niet welkom, terwijl omwonenden overlast ervaren. De verlengde pilot richt zich op structurele dialoog en gezamenlijke gedragsafspraken.
Een plan van aanpak wordt opgesteld om hierin verbetering te brengen. Denk aan het organiseren van wijkdialogen en thema-avonden, specifieke aandacht voor participatie van jongeren waarin alle partijen gezamenlijke (jongeren, bewoners en professionals) richtlijnen ontwikkelen voor omgang en gedrag in de wijk.
Deze richtlijnen moeten medio 2026 gereed zijn en dienen als niet-juridisch, maar richtinggevend kader voor communicatie, toezicht en handhaving.

2. **Stimuleren van positieve omgangsvormen**

De pilot richt zich niet alleen op het gedrag van jongeren, maar ook op de houding van volwassenen en professionals.

Centrale vragen zijn:

- Hoe spreken we elkaar aan bij overlast?
- Hoe stimuleren we respectvol gedrag over en weer?
- Hoe voorkomen we dat negatieve beeldvorming het gesprek domineert?

De inzet van RAS-PTC sluit hier nauw op aan. Zij begeleiden jongeren individueel en in groepen bij het vergroten van weerbaarheid, zelfregulatie en verantwoordelijkheid. De nadruk ligt op jongeren die

gevoelig zijn voor groepsdruk, afglijden of radicalisering, en voor wie reguliere jeugdhulp onvoldoende passend is.

De eerste groepsinterventie bleek organisatorisch complex door privacywetgeving en toestemmingsvereisten. Daarom is besloten deze interventie kleinschalig te starten met jongeren die al in zorg zijn. Deze groep kan elkaar motiveren en ondersteunen. Binnen de bijeenkomsten wordt besproken hoe zij anderen uit hun omgeving kunnen betrekken.

Een belangrijke meerwaarde is de inzet van positieve peer influence: jongeren die zelf ervaring hebben binnen het traject fungeren als rolmodel voor anderen. Dit principe van ervaringsleren sluit aan bij wetenschappelijke inzichten over de kracht van leeftijdsgenoteninvloed in de adolescentie.

3. Creëren van duurzame ontmoetingsplekken

In iedere wijk wordt toegewerkt naar een passende ontmoetingsvorm voor jongeren van 15-23 jaar. Dit kan variëren van een buitenplek, activiteit tot een binnenvoorziening. Locaties worden bepaald op basis van:

- Voldoende afstand tot woningen;
- Goede beschutting en verlichting;
- Bereikbaarheid en parkeervoorzieningen;

De signalerende rol van RAS-PTC in samenwerking met o.a. jongerenwerk helpt daarbij om te bepalen welke groepen jongeren zich waar bevinden en welke sociale dynamiek speelt. Zo worden ontmoetingsplekken niet alleen fysiek passend, maar ook sociaal veilig en gedragen.

4. Versterken van participatie en eigenaarschap

Het is belangrijk om in een plan van aanpak vast te leggen hoe participatie en communicatie vorm krijgen. Het doel is dat mensen uit verschillende leeftijdsgroepen meedenken over het vervolg van de pilots. Zo voelen zowel omwonenden als jongeren zich verantwoordelijk voor de ontmoetingsplekken. Om dit goed te borgen, wordt de aanpak verder uitgewerkt in het plan van aanpak. Hierbij vindt afstemming plaats met de afdeling Communicatie.

5. Versterken van samenwerking in de keten

De samenwerking tussen jongerenwerk, politie, BOA's, HALT en RAS-PTC wordt voortgezet en geborgd. Iedere 6 maanden vindt er een gezamenlijke evaluatie plaats en daar waar mogelijk vinden er ook gezamenlijke scholing plaats. De BOA's worden aanvullend getraind in het omgaan met jongeren en groepsgedrag. RAS-PTC richt zich hierbij op de intensieve en complexe casuïstiek: jongeren met meervoudige problematiek of herhaald overlastgevend gedrag. Ketenpartners zorgen vervolgens voor structurele opvolging en nazorg, zodat een sluitende aanpak ontstaat.

6. Instroom specialistische zorg

Jongeren die betrokken zijn bij criminaliteit of kampen met meervoudige problematiek, hebben vaak onvoldoende weerbaarheid om positieve keuzes te maken. Hun bereidheid tot behandeling is doorgaans laag, waardoor zij pas in beeld komen via het justitiële kader. Gedwongen maatregelen of forensische trajecten, zoals gesloten jeugdzorg, zijn echter niet alleen kostbaar, maar blijken ook beperkt effectief in het realiseren van duurzame gedragsverandering.

De inzet van RAS-PTC richt zich daarom op vroegsignalering en het vergroten van behandelbereidheid, om escalatie en instroom in specialistische zorg te voorkomen. Deze preventieve aanpak draagt bij aan zowel betere resultaten voor jongeren als aan kostenbeheersing binnen de jeugdzorg**.**

Op dit moment is het nog te vroeg om harde conclusies te trekken over het effect van RAS-PTC op de instroom in specialistische zorg. Er is een lichte daling zichtbaar ten opzichte van het tweede kwartaal van 2025, maar deze kan samenhangen met seizoensschommelingen. De komende periode

wordt de ontwikkeling per kwartaal gemonitord**.** In samenwerking met dataspecialisten wordt onderzocht in hoeverre de daling structureel is en toe te schrijven aan de inzet van RAS-PTC.

4. Doelstelling

Hoofddoelen 2025-2027:
Deze hoofddoelen worden geconcretiseerd in een plan van aanpak waarin meetbaarheid essentieel is.

1. Verminderen van jeugdoverlast en vergroten van ontwikkelkansen voor jongeren;
2. Versterken van verdraagzaamheid en sociale samenhang in de wijken;
3. Creëren van duurzame, toegankelijke ontmoetingsplekken voor jongeren;
4. Structureel versterken van de samenwerking tussen ketenpartners.

Subdoelen en indicatoren:

1. Weerbaarheid en gedragsverandering:

Jongeren tonen meer zelfregulatie en nemen afstand van negatieve groepsinvloeden (signalen van scholen, politie en jongerenwerk). Afname van problematisch groepsgedrag of overlast binnen 12 maanden na begeleiding.

2. Aanpak van (dreigende) jeugdoverlast en afglijden:

Aantal jongeren waarbij overlast of afglijden is gestopt of verminderd. Vermindering van unieke meldingen van jeugdoverlast in betrokken wijken (nulmeting en effectmeting).

3. Bemoeizorg:

Jongeren die eerder niet bereikt werden door reguliere hulpverlening, komen in beeld door de inzet van RAS-PTC. Afname van herhaald overlastgevend gedrag bij jongeren die bemoeizorg ontvangen.

4. Participatie en draagvlak:

Toename van jongere- en bewonersdeelname aan overleg en activiteiten (minimaal 2 participatiemomenten per jaar). Omwonenden ervaren verbetering in communicatie en veiligheid rondom ontmoetingsplekken (Nulmeting noodzakelijk);

5. Samenwerking

Structurele evaluaties tussen ketenpartners vinden minimaal tweemaal per jaar plaats. Bevindingen worden gebruikt voor doorontwikkeling van de integrale aanpak.

5. Randvoorwaarden

Categorie	**Randvoorwaarde**	**Toelichting**
Financiën	Projectleider, 8 uur per week voor de duur van 2 jaar, kosten per jaar: €25.556	Zonder een projectleider is de uitvoering niet realiseerbaar.
Interne samenwerking	Regulier jeugdoverleg en beleidsteams veiligheid/jeugd	Projectleider bewaakt balans tussen beleid en uitvoering.
Externe samenwerking	Jongerenwerk, Politie, HALT & RAS-PTC	Betrokkenheid is positief, maar moet structureel worden vastgelegd.
Evaluatie	Iedere 6 maanden met alle betrokkenen	Nodig voor bijsturing en transparantie.

Urgentie	Prioriteit binnen jeugd- en veiligheidsbeleid	Borging binnen organisatie en opleiden BOA's

6. Voorgesteld besluit

Voorgesteld besluit aan het college:

1. Kennis te nemen van deze tussenevaluatie Ontmoetingsplekken en RESET074 (documentnr. 25bij12253);
2. In te stemmen met de integratie van beide pilots en verlengen van de geïntegreerde pilot RESET074 met 24 maanden, te weten van 01-11-2025 t/m 31-10-2027;
3. Een projectleider aan te stellen voor de uitvoering en coördinatie en hiervoor een budget ad € 51.112 beschikbaar te stellen en te dekken vanuit preventief jeugdbeleid;.

Bijlage 1 Opgehaalde resultaten Ontmoetingsplekken puntsgewijs weergeven

De pilot liep van 1-11-2024 tot en met 31-10-2025. Gedurende deze periode zijn 3 locaties gerealiseerd en zijn verscheidene resultaten opgehaald. Er is data verzameld middels enquêtes en interviews. Echter zijn de resultaten niet voor iedere groep representatief wat maakt dat de grove data niet middels tabellen is opgenomen in het verslag. Wel wordt de data meegenomen als nulmeting ten behoeve van participatiegraad.

De belangrijkste resultaten zijn:

- De betrokkenheid van omwonenden is beperkt. Met name ontevreden inwoners zijn actief betrokken;
- Jeugdigen zijn beperkt betrokken. Enkel de jeugd welke er op dit moment gebruik van maakt zijn benaderd om actief mee te denken;
- Het is zeer tijdrovend om de maatschappelijke dialoog op dit onderwerp niet alleen te starten maar ook voort te zetten;
- Er is geen gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het samen kunnen leven van verschillende leeftijdsgroepen binnen een wijk;
- er dient bij plaatsing draagvlak te zijn onder buurtinwoners;
- Locatie dient niet te dicht op de woningen te zijn in verband met o.a. geluidsoverlast;
- Er moet rekening gehouden worden met de vervoersbehoefte van jongeren (veelal middels fatbike/scooter, dit levert niet alleen geluidsoverlast op maar ook parkeerproblemen);
- Jongeren komen intimiderend over ook wanneer ze enkel in een groep aanwezig zijn. Dit maakt dat direct in het zicht zitten een gevoel van onveiligheid kan creëren;
- Te ver van bebouwing af heeft niet alleen weinig sociale controle tot gevolg maar ook een afname in gebruik door jongeren;
- Zwerfafval is een veelgehoorde klacht. Dit is ook doordat jongeren niet opruimen, maar ook doordat vuilnisbakken voortdurend vol zitten;
- Er is sprake van een grote kloof tussen overlastgevende jongeren en omwonenden. Hierbij is er sprake van respectloos gedrag van beide kanten welke een risico met zich mee brengen tot escalatie;
- Jongeren hebben moeite met het accepteren van gezag;
- Jongeren geven aan dat ze nog steeds het idee hebben dat ze nergens mogen zijn en dat alles wat zij doen afgekeurd wordt;
- Locatie zijn onvoldoende beschut bij slecht weer en wind;
- Er is onvoldoende samenhang in de ketenaanpak en toezicht op de hangplekken;
- Ketenpartners zijn tevreden met de plaatsing van de ontmoetingsplekken en zijn van mening dat de overlast op onjuiste wijze geprojecteerd en vergroot wordt. Er wordt gesproken van opruiing.
- Er zijn enkele jongeren die het zogezegd verpesten voor de rest. Ook jongeren geven aan het lastig te vinden om hierop te sturen.
- De locatie bij Wensink heeft geleid tot de meeste overlast, echter wordt daar ook een gedragsverandering waargenomen. Jongeren staan samen om overlastgevende jongeren weg te sturen (met als gevolg dat het langer gezellig is en ze samen langer blijven zitten wat

ook weer leidt tot geluidsoverlast). Ondanks de geluidsoverlast laat dit wel zien dat een lange adem kan leiden tot gedragsverandering.

- Iedere verplaatsing dient volgens de juiste participatie en vergunningsprocedures doorlopen te worden. Wanneer dit gebeurt ontbreekt er direct draagvlak bij omwonenden.
- Meldingen komen deels binnen bij pop@borne.nl en deels bij meldingen openbare ruimte. Hierdoor ontbreekt het aan overzicht, ook omdat deze meldingen bij verschillende personen binnenkomen. Zo is onlangs duidelijk geworden dat er 5 meldingen bij openbare ruimte zijn binnengekomen rondom de locatie Tuinlaan. Deze waren tot op heden niet bekend.

Bijlage 2 Activiteiten en uren overzicht

De hieronder genoemde activiteiten worden uitsluitend ingezet na goedkeuring van de procescoördinator Zorg & Veiligheid of in overleg met de teamleider Samen Leven Uitvoering. Inzet vindt alleen plaats wanneer bestaande ketenpartners (zoals jongerenwerk, jongerencoaches of gezinsondersteuners) onvoldoende mogelijkheden hebben.

Onderdeel	**Omschrijving**	**Uren**	**Kosten per jaar** *Tariefstelling is gelijk aan regionale tarieven*
Structureel overleg ketenpartners	Ten behoeve van integrale samenwerking	16 uur	€1603,20
Groepsinterventie, inclusief werving	Opzetten en uitvoeren van groepsinterventies gericht op weerbaarheid en samenwerking tussen jongeren. Twee trajecten per jaar, elk voor 6 jongeren met 6 bijeenkomsten van maximaal een dagdeel (6 uur incl. voorbereiding).	72 uur	7214,40
Bemoeizorg	Voor jongeren en/of gezinnen zonder zichtbare behandelbereidheid of vrijwillige hulpverlening. Jaarlijks maximaal 180 uur; resultaten worden tussentijds geëvalueerd.	180 uur	€18.036
Individuele ondersteuning	Na bemoeizorg volgt mogelijk een traject gericht op gedragsverandering (gem. 4 uur per week, looptijd 6 maanden met twee mogelijke verlengingen van 3 maanden). Max. 10 jongeren per jaar; deelname vanuit andere gemeenten mogelijk.	P*Q declaratie	Individuele beschikkingen, betreft uitvoeringsbudget jeugd